

BRAINSTORM HUIDKANKERPREVENTIE BUITENWERKERS

Zonveilig buitenwerken, laten we het vanzelfsprekend maken!

Stuurgroep Huidkankerzorg Nederland, Zonkrachtactieplatform en Centrum Werk Gezondheid willen dat er méér actie wordt ondernomen om buitenwerkers te beschermen tegen overmatige blootstelling aan UV-straling door de zon. Deze blootstelling - vaak op tijden dat de zonkracht het sterkst is - geeft namelijk een verhoogd risico op het ontstaan van huidkanker, de in Nederland meest voorkomende en snelst stijgende vorm van kanker. Daarom organiseerden wij op 22 mei 2023 de 'Brainstorm Huidkankerpreventie Buitenwerkers' met als hoofdvraag: Hoe maken we zonveilig buitenwerken vanzelfsprekend? Uit deze sessie kwamen diverse waardevolle interventies die kunnen bijdragen om zonveilig buitenwerken vanzelfsprekend te maken, om het risico op huidkanker door buitenwerk te reduceren.

VAN EXTREME IDEEËN TOT REALISTISCHE INTERVENTIES

In de brainstorm werden de deelnemers uitgedaagd om te komen met extreme ideeën en deze vervolgens terug te brengen tot realistisch uit te voeren interventies. Door deze werkwijze ontstonden waardevolle inzichten die we met elkaar kunnen inzetten op het gebied van gedragsverandering, technologie, juridische en organisatorische maatregelen, educatie en praktische hulpmiddelen om zonveilig buitenwerken te werken. Dit geeft het beeldverslag treffend weer.

ZO MAKEN WE ZONVEILIG BUITENWERKEN VANZELFSPREKEND

Gedragsverandering begint met bewustwording

Het is belangrijk dat er voor verschillende sectoren op maat gemaakte communicatie wordt verzorgd, waaronder:

- persoonlijke verhalen en foto's van patiënten (zie bijvoorbeeld dakdekker Ed van der Want in [Nationaal Actieplan Huidkanker](#)). Hierbij is het cruciaal dat de verhalen gaan over 'eigen' mensen uit de betreffende sector, die als interne influencer kunnen fungeren
- informatie over de gemiddelde hoeveelheid blootstelling aan UV-straling voor verschillende beroepen (zie bijvoorbeeld hoofdstuk 7, tabel 29 van de Nederlandse versie van de Duitse [richtlijn Preventie van huidkanker](#))
- cijfers over huidkanker
- campagnes, gebruik van influencers (ook interne influencers) of bekende Nederlanders
- iconische bedrijven als voorbeeld gebruiken

Technologie die de boodschap 'weren', 'kleren' en 'smeren' ondersteunt, kan helpen om gewenst gedrag zo gemakkelijk mogelijk te maken

- UV-werende (liefst ook verkoelende) kleding, helmen met bredere rand
- (mobiele) hulpmiddelen om schaduw te creëren
- UV-sensoren (liefst met automatisch inlezen, bij ioniserende straling wordt de dosis ook gemeten) met tijdige alarmering om in te smeren
- informatieve apps
- robotiseren van werkzaamheden

Juridische maatregelen en andere vormen van straffen en/of belonen kunnen helpen

- verplichtingen op basis van Arbowet (werkgevers zijn verplicht om ervoor te zorgen dat werknemers veilig en gezond kunnen werken)
- cao-afspraken (net als de cao voor dakdekkers en bouw & infra, waarin het aanbieden (door werkgevers) en het gebruiken (door werknemers) van persoonlijke zonbeschermingsmiddelen al wordt verplicht)
- preventief medische onderzoeken (PMO's) van werknemers
- regelmatige 'zonveiligheidscontrole' van werkplekken
- protocollen, boetes/sancties (aansprakelijkheid) van bijvoorbeeld inspectie bij overtredingen op naleving
- goede voorbeelden belonen, bijvoorbeeld met het uitloven van een jaarlijkse award. Bedrijven die het goed doen kunnen dit vervolgens inzetten bij de werving van nieuwe medewerkers, een pre op krappe arbeidsmarkt

Er kunnen organisatorische maatregelen worden ingezet

- andere werktijden
- andere indeling/planning van werkzaamheden

Er kunnen educatieve maatregelen worden genomen

- (toekomstige) werknemers zo jong mogelijk scholen op gebied van veilige/gezonde arbeidsomstandigheden
- UV-bescherming moet een cool imago krijgen
- 'zonveiligheidsmaatregelen' onderdeel maken van certificaat voor vakopleidingen
- gebruikmaken van de impact van beelden van huidkanker op gedrag 'doe je het niet voor jezelf, bescherm jezelf dan voor je kinderen en andere geliefden'

Tenslotte kunnen er ook praktische hulpmiddelen worden ingezet

- insmeerpalen met UV-index
- beschikbaar maken van een 'zonnebrandkist' (vergelijkbaar met EHBO-kist)

Wij bedanken alle deelnemers voor hun waardevolle input:

- Anath Breimer (Stigas)
- Anne Keurentjes (Amsterdam UMC)
- Demi Theodori (SER)
- Doreth Valk (ministerie SZW)
- Ewout Baerveldt (NVDV / SkinTwin)
- Hans Crombeen (FNV)
- Hava Arpacı (SER)
- Ilse Odolphy (Huidfonds)
- Jack van der Gragt (Volandis)
- Jan Popma (Nederlandse Arbeidsinspectie / VU Amsterdam)
- Jeroen Seldenrijk (HBB Groep, Bouwend Nederland)
- Margit van Rijsingen (2Grip BV)
- Marilous Chaillet (Stigas)
- Mattijs Lambooi (RIVM)
- Sabine Jansen (Behavior Change Group)
- Sanja Kezic (Coronel Instituut Amsterdam UMC)
- Thomas Rustemeyer (Amsterdam UMC)
- Werner Hagens (RIVM)

En Martin van Mierloo (IKNL) voor de begeleiding van de brainstorm.

Namens de organisatie:

- Arjan van Dijk (RIVM, coördinator ZonkrachtActiePlatform)
- Arno Rutte (Rutte Public Affairs, voorzitter Stuurgroep Huidkankerzorg Nederland)
- Irma Koorn (IKNL)
- Jos de Groot (IKNL, secretaris Stuurgroep Huidkankerzorg Nederland)
- Loïs Ricken (NVDV, secretaris Stuurgroep Huidkankerzorg Nederland)
- Marijne Landman (Huidfonds)
- Mariska Boekema (RIVM)
- Tamara Raaijmakers (Centrum Werk Gezondheid)

MEER WETEN?

Heeft u een vraag? Stuur dan een bericht naar Jos de Groot via j.degroot@iknl.nl.

Meer informatie over de initiatiefnemers van deze brainstorm vindt u op de [website](#) Nationaal Actieplan Huidkanker.

Zonkrachtactieplatform

nationaal actieplan
huidkanker

